

BRÆNDEVINSBRÆNDEREN

NIELS LARSEN HØYGAARD
1746 - 1792

BRÆNDEVINSBRÆNDEREN

Niels Larsen Høygaard

1746 - 1792

INDHOLD

	Side
Indledning	3
Fødestedet	4
Egeskov	4
Forfædrene	5
Fjellebro	6
Rygaard	7
Jordebøger og matrikler	7
Lauridz' efterkommere	10
Niels' ungdom og søskende	11
Livet i Kværndrup	12
Niels' første ægteskab	16
Blegmand og spækhøker	17
Andet ægteskab	18
Køb af brænderværk	19
Brændevinen	21
Pantsætning	22
Sygdom, død og arv	22
Efterslægt	24
 Bilag:	
1. Borgherskab	25
2. Kgl. Bevilling	25
3. Skifteprotokol	26
4. Bilag til samme	30
5. Realregister	32
6. Stamtavle	33

INDLEDNING

Dette kapitel af slægtskrøniken skal berette om en af de mange bondesønner, som i tidens løb har søgt lykken i hovedstaden København, og om midlerne til at bringe hans levnedsløb frem i lyset. Forhåbentlig kan det inspirere begyndere i slægtsforskning til at søge andre kilder end de mest nærliggende: biblioteker, folketællingslister og kirkebøger.

De fleste anetavler for danske borgerfamilier indeholder mindst én brændevinsbrænder. Således også her. Den, der er fundet mest materiale om, er bondesønnen Niels fra Egeskov gods i Kværndrup sogn på Fyen.

Udforskningen af Niels' livsbane begyndte under forsøg på at finde anerne til en tipoldemoder ved navn Johanne Marie Højgaard. Om hendes dåb i 1787 oplyser kirkebogen for Trinitatis kirke i København, at hendes far Niels var værtshusmand "på 9' Blegedam", og moderens navn er endda nævnt heri.

Efter denne konstatering fulgte en søgning efter kopulationsprotokollen for København, som henviste til Vor

Frues sogn i 1783. Derpå oplyste borgerskabsprotokollen, at Niels var født på Fyen og senere var begyndt at lave brændevin. Det var da naturligt at søge et skifte efter ham, og af forseglingsprotokollen 1792 og skiftedokumenterne fremgik en mængde nyttige oplysninger, bl.a. hans fødested Kværndrup.

Begravelsen måtte være sket kort efter forseglingen og fandtes så ved søgning i Holmens, Nikolaj og Trinitatis sogne, som syntes at være de mulige, da han havde boet på Toldbodvej. Det viste sig at være Nikolaj sogn. Af begravelsesprotokollen fremgik så Niels' omtrentlige alder, 46 år, altså måtte hans dåb kunne findes i Kværndrups dåbsprotokol omkring året 1746.

Til alt held er dette sogn et af de ret få med bevarede kirkebøger helt fra 1658, men så - ja, så viste det sig, at bøgerne var gået tabt for hele perioden 1709-53! Der måtte derfor findes andre veje til at komme videre. Lidt efter lidt kunne så historien stykkes sammen af data indhentede fra en række dokumenter, som skal nævnes i det følgende.

FØDESTEDET

Af lægdsrullerne fremgår, at Niels' far Lars var fæster under Egeskov gods og boede i byen Kværndrup, da Niels var 9 år gammel. Det kunne derfor formodes, at Niels, som var yngste søn, var født dér.

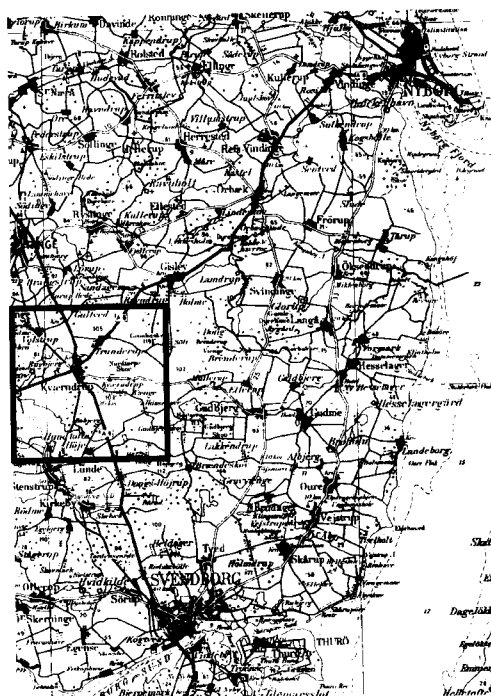
Byen **Kværndrup** ligger i skæringspunktet mellem vejene Odense-Svendborg og Nyborg-Fåborg. Til sognet hører landsbyen **Trunderup**, hvor man endnu idag finder Gamle Højgaard ved bymidten og en anden gård, Ny Højgaard, ude på marken vest for vejen - et levn fra udskiftningen omkring 1800, da begge gårdes jorder hørte under én ejer.

EGESKOV

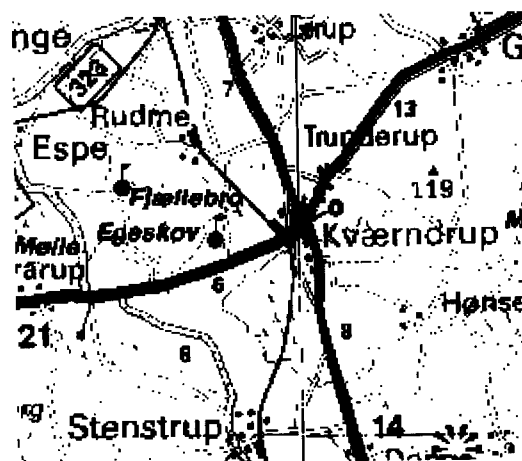
Midt i det naturskønne og frugtbare sydfyenske landskab ligger det store gods Egeskov, som er blevet en af landets store turistattraktioner. Hovedbygningen, som rejser sig høj og solid af borgsøen, er opført midt i 1500-tallet og er usædvanligt velbevaret. Tårnenes skydeskår vidner om, at den var en fæstning, hvortil en vindebro oprindelig førte til hovedindgangen. Broen er dog senere erstattet af en dæmning. Bygningen er omgivet af et stort parkområde, som bl.a. omfatter den oprindelige barokhave, og dele af bygningen er idag åbne for publikum, ligesom der er indrettet et cafeteria i den gamle herskabsstald.

På Niels' tid ejedes godset af Niels Krag den Yngre, som udvidede besiddelserne væsentligt, således at de i 1760 var på 49 tdr. hartkorn. Efter hans død i 1740 styredes godset af hans enke Sophie, født Juel, indtil hun solgte det i 1784, et år før sin død.

Godset ligger i Kværndrup

Kort over Sydøstfyen

Del af Kværndrup sogn

sogn. Da sognets kirkebøger mangler for perioden 1709-1753, kendes Niels' fødselsår kun tilnærmet fra begravelsesprotokollen i 1792, hvori han var opgivet til at være 46 år, og fra folketællingen i 1787, da hans alder var opgivet til 42 år, altså skulle han være født omkring 1745-46. Som det vil ses, bekræftes dette af andre kilder: Lægdsruller og skifteprotokol.

FORFÆDRENE

Nu først noget om Niels' forfædre. Foruden i de gamle kirkebøger er der meget at finde i jordebøger, fæsteprotokoller og andre dokumenter. Og af det først fremtagne dokument viste det sig, at slægten Høygaard havde været længe på stedet.

I Nyborg-Tranekærs Kop-og Kvægskat for 1678 findes under Sunds Herred, Querndrup Sogn, under Trunderup (Kopskat var en særskat pr. hoved i husstanden og kvægskat ansat efter antallet af husdyr):

Lauridz Høygaard for sig og sin Hustru	1 Rd
1 Søn 2 tiennistebud (tyende)	4 - 8
Kopskat ialt	1 - 4 - 8

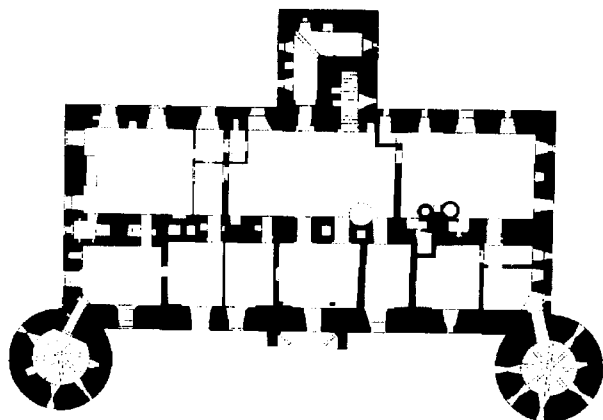
4 Kiøer 2 Heste	1 Rd
2 Hopper 8 four og lam	3 - "
4(?) 2(?)	2 - 4
2 Sviin	4
Qvægskat ialt	1 - 5 - 8

Egeskov 1754. Efter Frederik V's Atlas (Nationalmuseet).

Samme Lauridz var også gårdmand i Trunderup 16 år tidligere, da Frederik III iværksatte en registrering af al landejendom i sit Arverige, dvs. den del af riget, som endnu var tilbage efter de lammende afståelser efter 30-Årskrigen og Svenske-krigene. Den periode er omtalt i kapitlet LANGELENDERNE.

Registreringsarbejdet udmøntedes i *Matriklen af 1662*, hvori man kan finde navnet på både ejeren og "Brugeren", altså husbonden, i hver eneste gård eller husmandssted. Dernæst anføres ejendommens størrelse i hartkorn og de gamle landgildeydelse, samt en vurdering af gårdens mulige produktion.

Egeskovs grundplan

Egeskov 1993

FJELLEBRO

I matriklen viser det sig da, at de gamle Høygaards ikke på det tidspunkt hørte under Egeskov gods. Da hørte hans gård og en mere under det nærliggende Fjellebro i nabosognet Herringe.

Fjellebros ejere var oprindelig adelige, og dens hovedbygning blev opført i begyndelsen af 1600-tallet af Ebbe Munk. Den fik senere borgerlige ejere, og i 1678

blev den kendte læge, professor Thomas Bartholin, dens ejer ved ægteskab med enken efter købmand Mercker. Gården ligger på et gammelt voldsted og havde oprindelig 4 fløje med vandgrave på de tre sider, men østfløjen blev nedrevet sidst i 1700-tallet, hvorved gården åbnede sig mod parken. Bygningerne har stort set bevaret deres oprindelige udseende.

Fjellebro ca. 1754. Frederik V's Atlas (Nationalmuseet).

I 1662 var hovedparten af byen Trunderups gårde delt imellem 3 ejere: Nyborg slot, som var Kongens, Otte Krag, som ejede Egeskov, og Rigsraad Christen Skeel. Kun to gårde hørte under Fjellebro, nemlig

Høygaard med 14 tdr. HK og en anden med 13 tdr. Af byens 18 gårde var 4 øde efter krigen, og af de 12 huse var de 5 øde. Matriklen viser følgende om Høygaard:

Tiennerne till Fiellebroe till Velb: Sten Brahe

Lauritz Jenssen

Er Hartkorn

Sædden

14 tdr: 4 skpp:

2 tdr: Rug

1 td: Smør

6 skp: Biug

1 Øerte And

1 skp: blandk:

1 Fourop..

1 td: and:

6 Suin t ollden

14 Læs Høø

RYGAARD

Rygaard ligger ØNØ for Kværndrup og er ligesom Egeskov opført som en fastning i en sø. Dens hovedfløj blev bygget allerede først i 1500-tallet af rigsråd Johan Urne, som var af en af landets navnkundigste adelsslægter. Det er en sengotisk bygning i to stokværk, kronet med en fremspringende vægtergang med skydeglugger og skoldehuller. Gavlene er kamtakkede med blændinger, i lighed med så mange gamle danske kirker. Den forfaldt meget i sidste århundrede, men blev grundigt restaureret i 1922. Da Laurits kom til at høre under Rygaard,

Rygaard i nutiden

var ejeren højesteretsassessor Peder Pedersen Lerche og fra 1783 dennes søn Vincens Lerche.

JORDEBØGER OG MATRIKLER

I Egeskovs Jordebog af 1688 er Trunderups jorder opdelt i 4 dele med betegnelserne Westermarck, Høybiergs Marck Nørremose Marck og "Wenget kaldis Driften" (overdrevet). I Wenget har én mand "3 Høfders Gresning, 5 har til 2 køer (bl.a. Lars), og 14 har fra 1½ til ¼ ko.

Matriklen af 1662, såvel som den efterfølgende af 1664, viste sig at være ubrugelig efter sit formål, og der blev iværksat en opmåling og vurdering af de enkelte jordstykker. Protokollerne herfra, kaldet markbøger, og de

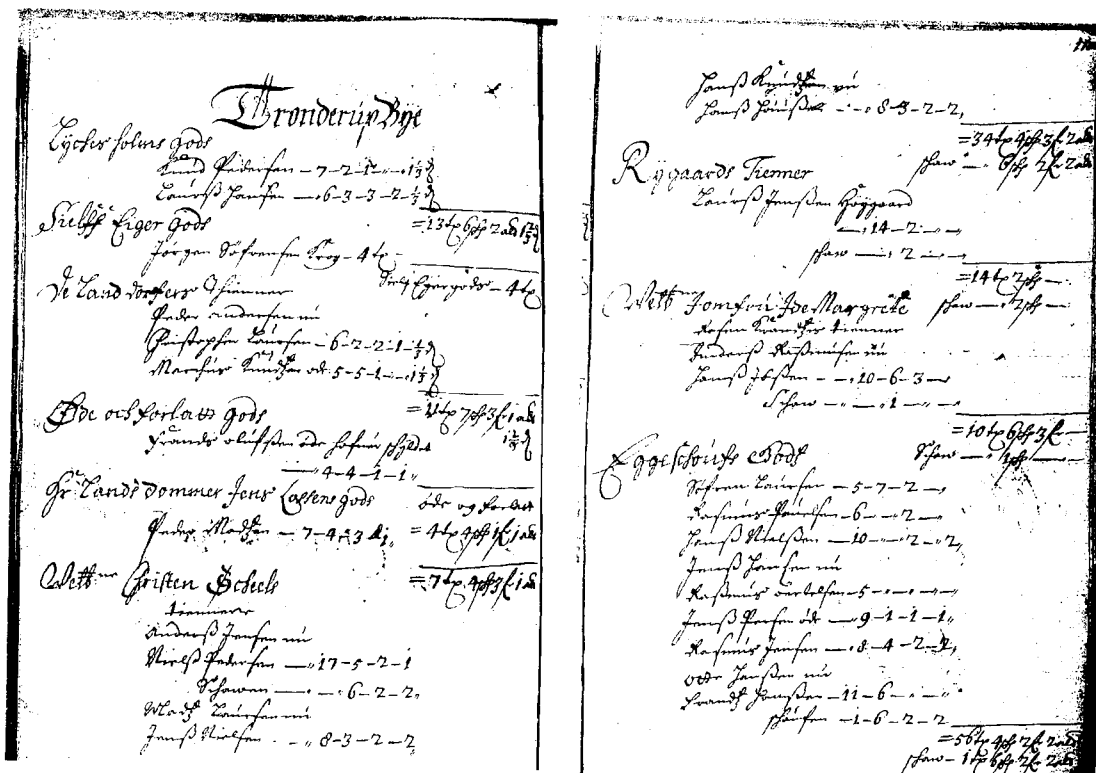
tilhørende beregningsprotokoller, kaldet modelbøger, findes i Rigsarkivet, og de resulterede i matriklen fra 1688. For Nyborg amt findes dog også en *Matrikel fra 1680*, hvori man under Trunderup endnu kan finde de herefter afbildede sider 109-110.

Heri opregnes hver ejendomsbesidders hartkorn, opdelt efter brugernes navne. Kun én bruger er Selvejer, én gård er øde og forladt (endnu 20 år efter krigen sluttede), de øvrige ejere er opført under enten godsets eller godsejerens navn. I flere tilfælde ses både forrige og aktuelle

som nr. 2 på side 110 med følgende tekst:

Lauriss Jenssen Høygaard	-14	- 2	"	- "
schouw	-	2	"	- "

schouw - " 2 skp - "

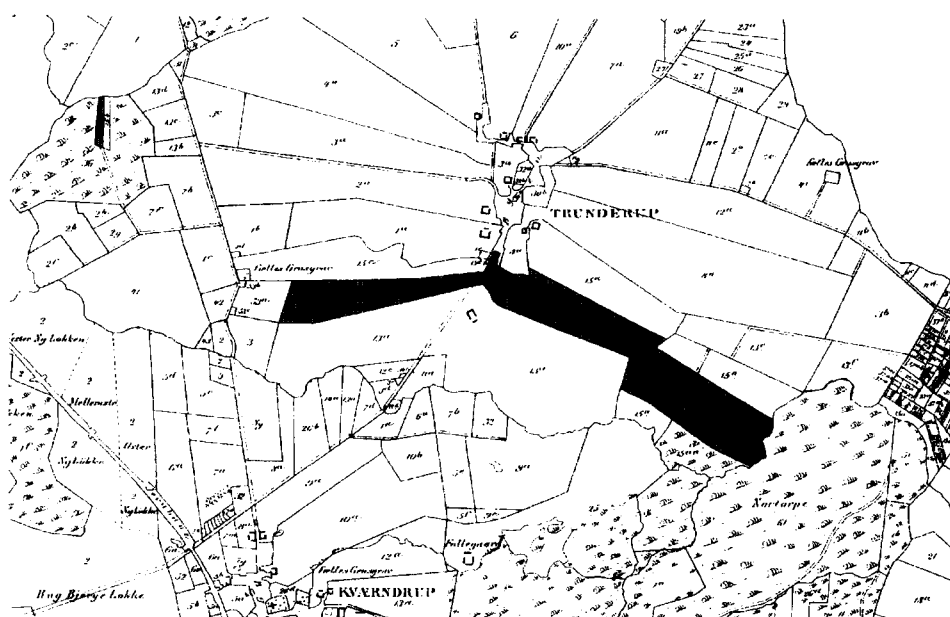
Matriklen 1680, side 109 - 110

Gården, som Lauridz beboede, var altså blevet solgt til Rygaard, hvorunder den endnu fandtes i *Matriklen af 1688* med følgende tekst:

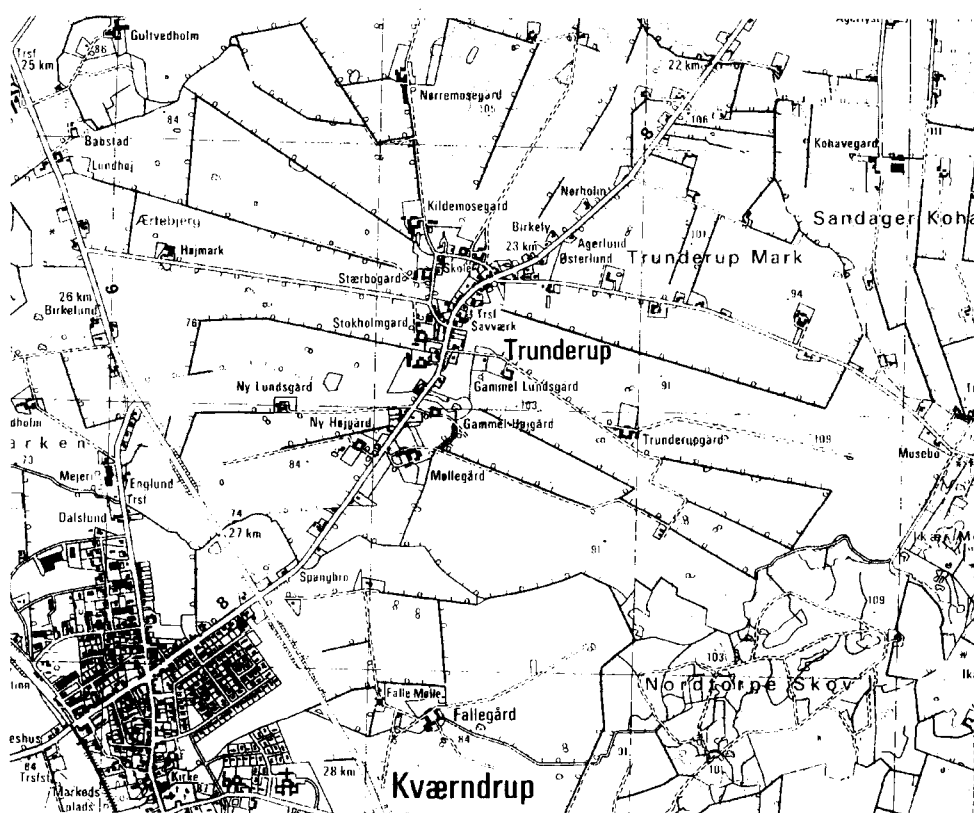
Suins olden

1 1 1 2

rykkede ind og overtog de gårde, der var blevet lagt øde? Da Fjellebros godsarkiv med dets mulige fæsteprotokoller ikke er fundet fra så gammel tid, bliver det svært at opstøve, hvor Laurits stammede fra.

Matrikelkort 1807 med Højgaard fremhævet

Samme område i 1991

På den anden side må det tages i betragtning, at en Anders Højgaard døde i

Trunderup 1660 (uden dato) efter at have fået 4 børn: Jens, begravet 1658 (var Anders

ligesom Laurits en Jenssen?), Maren født 1658, Peder f.1659 og død 1661, og et barn død 1660. Endelig blev en M. Jenssen Høygaard, født ca. 1634, begravet 7/12 1692 fra Trunderup; var han halvbroder til Laurits? Der er således flere spor at følge.

I 1688 og i de følgende godt 100 år var der fællesdrift af ejendommene indtil udskiftningen sidst i 1700-tallet, hvorefter det første matrikelkort under den nye matrikulering blev fremstillet. På det kort fra 1807, som her er afbildet, ses Højgaard som matr. Nr. 16. Det er interessant ved sammenligning med det moderne kort at konstatere, hvor få ændringer der er sket i topografien i dette område i de forløbne 200

år, medens Kværndrup by som stationsby og trafikknudepunkt er vokset betragteligt.

Hvad angår fæstet efter Lauridtzen kan det formodes, at det blev overtaget af Jens, da hans børns dåbsregistre udviser faderens navn som Jens Larssen i Høygaard. Jens' ældste søn var Hans (1689-1753), og efter Jens' tidlige død i 1700 blev en Johan Matzen gift i 1701 med "Karen Hansdatter i Trunderups Høygaard", som nok har været Hans Højgaards datter. Denne Johan kaldtes ved sin første søn Jens' dåb i 1703 "Johan Matzen i Højgaard, og han ses også der i de følgende år. Det tyder på, at gården endnu nogen tid har været i slægtens eje, men dette skal ikke her undersøges.

LAURIDZ' EFTERKOMMERE

De ældste bevarede kirkebøger dækker til alt held perioden 1658-1709, altså tiden mellem den ødelæggende Svenskekrig og den Store Nordiske Krig. Og her kan man da finde en del om den nævnte Lauridz og hans efterslægt, i det mindste hvad de mandlige medlemmer angår. Kvinderne derimod optræder jo, som det var sædvane, oftest som den og dens hustru; ved barnedåb nævnes kun faderens og faddernes navne! Med mindre moderen er ugift og barnet derfor kaldes "uægte".

Lauridz blev rigtig gammel. Han blev begravet i Kværndrup 26/1 1698 og var da 86 år, altså født ca. 1612, da Christian IV var på højdepunktet af sin karriere. Det vides ikke, om Lauridz var gift mere end én gang, hvad der var meget almindeligt, da kvinderne ofte døde i barselseng. Ej heller vides, om han havde børn født før 1658. Men 1662 døbt hans søn **Jeppe**,

som ved Kopskattens ansættelse i 1678 har tjent ude. Hans skæbne kendes ikke.

1664 blev sønnen **Jens** døbt; begge sønnerne døbttes 6' søndag efter Trinitatis! Jens blev kun 36 år, dødsårsagen er ikke nævnt; han blev begravet 3/12 1700 i Kværndrup, men havde da fået 5 børn med hustruen, som han blev gift med i Kværndrup i 1688; hun var en Hansdotter, hendes fornavn kan dårligt tydes (..aren?). De boede i Trunderup ligesom Lauridz, hvad der som nævnt tyder på, at Jens overtog fæstet af Højgaard. Hans børn var Hans f. 1689, en dødfødt søn 1690, Jeppe f.1692, Margrete f.1694, Niels f.1696, Lars f.1698 og Anne f.1699. Det var muligvis Jeppe, der som "Jep Jenssen" fæstede et hus i Kværndrup 23/1 1721 under Egeskov gods.

Her følger vi kun **Lars**, som blev døbt 15/6 1698. Hans gamle farfar var netop død ½ år før. Han blev båret til dåben

af Maren Skou Ryder (Skovrider) og havde til faddere Rasmus Pedersen i Egeskov, Hans Jessen Pedersen i Trunderup og præstens datter Anne. Han var opkaldt efter sin farfar Lauridz, og navnet havde han efter Sankt Laurentius, der døde som martyr i Rom i året 258. Maren Skovrider kan have været nabokonen: I matriklen 1688 havde Laurits nr.18, og nr. 19 ejedes da af Kgl. Skovrider Peder Madsen.

Lars blev gift med Anna Andersdatter, søster til Hans Bager iflg. Lars' skifte, mere vides ikke om hende. De fik 3 sønner: **Jens** f. ca. 1726, som ved den første folketælling 1787 var Hus- og Træskomand i Kværndrup. Hans hustru var da Karen Jensdatter, f. ca. 1735, og de havde børnene Lauritz, David, Dorthé og Johann.

Jens' søn Lauritz blev døbt 16/4 1769 og konfirmeret 1786; David blev døbt 8/12 1771 og konfirmeret 1788; ved hans dåb var familien tilhuse i Kværndrup hos Hans Banke, f.1731. David blev skrædder i Kværndrup. Dorthé blev døbt 27/4 1776 og konfirmeret 1792; ved folketæll. 1801 boede hun hos forældrene og var vanfør. Johann blev døbt 18' søndag efter Trinitatis 1780 og

konfirmeret 1797.

Lars' anden søn var **Johan** f.ca. 1734, og efternøleren var **Niels** f.ca. 1746 som allerede nævnt.

NIELS' UNGDOM OG SØSKENDE

Niels' far Lars Jenssen fæstede 8'april 1732 et nyopført hus i Kværndrup by på livstid. Herunder vises en afskrift af **fæstebrevet** fra Egeskovs fæsteprotokol (Bog III side 175).

Af lægdsrullerne kan udledes følgende om **Niels**: I referensrullen over mandskaberne på "Egeschouff" o.a. godser for 1754 træffes Lars Høygaard under Qverndrup med 1 søn Niels, 9 år, født i Qverndrup. I Reserve-Rullen for 1757 ses i Qverndrup Huuse Laurs Høygaard og 1 søn Niels Laursen, 11 år, som da har været eneste hjemmeboende søn; fødselsåret bliver altså bekræftet. (Heraf kunne man tro, at Niels var den eneste søn, og at hans farfar havde heddet Niels, men det viste sig jo under senere forskning, at Niels havde de to ovennævnte brødre, hvoraf den ældste var opkaldt efter sin farfar Jens!).

Lars Jensen, Qverndrup.

*Jeg Niels Kragh til Egeschouffgaard, Kongl. Maytys Kammerjuncker, have Stæd og Fæst saa og herved Stædter og Bortfæster til Lars Jensen barnfødd i Trunderup, Et Huus i Qværndrup som der nylig er opbygt, Hvilket Hand Straxen maa tiltræde, Nyde, Brugge og Beholde med den dertil lagde Haugeplads, Hans Liifs tiid, uden nogen friihed for Kongl. tynge og min Rettighed Saalænge Hand sig ellers derved i Allemaader efter Loven, Kongl. forordninger og min fornøjelse retter og forholder,
Eggeschouffgaard d. 8 Aprilis Ao 1732
NKragh*

Protokollen fortsætter med Niels' bekræftelse:

Et ligelydende Fæstebrev haver ieg Annammed som ieg mig herved bepligter hørsommeligt at efterleve. -

L. J. S.

3' søndag efter Pinse 1757 var Lars Høygaards hustru dåbsvidne. 8' juli 1757 blev

Lars Høygaard af Qverndrup begravet. Skiftet efter ham (Egeskov gods side 432) af 20/7

1757 nævner enkens lavværge Anders Boye (f.1681) og Niels' værge, hans morbror Hans Bager. Sønnerne gav afkald på den ringe arv, og moderen lovede at opføde den umyndige Niels og "forsyne ham med hvad hand til Nødvendighed begærer, indtil han Brødet kand fortiene". Og det begyndte han på som 14-årig: I lægdsrullen for 1760 kan Niels findes som Niels Laursen, 14 år, f. i Qverndrup, hos enten Morten Rasmussen eller Conrad Nellemand.

29' april 1764 blev Niels Lauritzen som 18-årig konfirmeret i Kværndrup; han tjente da hos Peder Pedersen i Kværndrup. Men han må have fået nok af det hårde landmandsliv og søgte så Nådighedsfruens tilladelse til at forlade godset og fik den, som det ses af det her afskrevne dokument, undertegnet af slotsfruen, som var enke:

Fru Sophie Juell, Sahl: H' Etats Raad Niels Kraghs til Egeschou Gods, Kiender at have overladt nærværende Niels Laursen Højgaard barnfødt i Qverndrup, hans Pas og Afskæd fra mit Gods. Ligesom Jeg Ham og her med samme Meddeeler saaledes, at Hand herefter maa være, tiene og sig nedsætte hvor Hand sit Brød best formeener at kand erhverve, uden min prætention, i Nogen Maade. Til Bekræftelse under min Haand og Seegl. Egeschousgrd d:30te May 1765.

H.N.Kraghs

S. Juell

Man kan forestille sig, at Niels med sin tøjbylt på nakken og Mors madpose ved hoften travede afsted, måske til Nyborg, og kom med en færgemand til Sjælland, eller han kan have gået til Svendborg og fået skibsløjlighed til København. Om han kom direkte

til staden eller arbejdede på landet det meste af de næste 15 år er ikke opklaret. Det ældste spor efter ham er foreløbig fundet i Borgherskabsprotokollen af 18'april 1780, da han fik borgerskab i København som "Spekhøker".

LIVET I KVÆRNDRUP

Fra gammel tid gik landsbyernes beboere sammen om at vedtage de såkaldte Vider eller Vedtægter, som var regler, hvorefter alle skulle rette sig. Reglernes overholdelse blev overvåget af Oldermændene, et hverv, som gik på omgang mellem beboerne for et år ad gangen, og hvorfra man ikke kunne fritages uden gyldig grund. Den ældste bevarede vedtægt er fra 1554, og for Kværndrup findes den håndskrevne vedtægt dateret 1709.

Den indledes med navnene på præsten og de 24 gårdmænd og 18 husmænd, som har indgået

vedtægten, da "voris byes forrige vedtegt og gildesskraae kaldet, formedelst des alder ganske er sønderrefven og opslit". Her følger et resumé af denne vedtægts 10 kapitler, med deres originale titler. Nogle af bødestraffene er nævnt som eksempler; i den komplette tekst er bøderne detaljeret for alle forseelserne.¹⁾

I. Kirkegang og guds frygt angaaende.

Alle beboere, som ikke er forhindret af sygdom,

¹⁾ "Danske Vider og Vedtægter" af P.Bjerger og T.J.Søegaard, Kbh.1904.

kvægpasning el. lign., skal overvære gudstjenesten på alle søn- og helligdage. Forsømmes dette, tiltales man for helligbrøde og idømmes en pant på 8 skilling for en mand eller kone, 4 for en karl eller dreng og 2 for en tjenestepige. Desuden bør man møde hver dag til morgenbøn kl. 8 om vinteren og kl. 6 om sommeren.

Alle skal holde sig fra sværgen og banden, bagtale osv., og husbond og kone skal straffe overtrædelser heraf, ellers får de bøde på 8 sk. Man skal bede sin aftenbøn, når aftenklokken ringer, og der er bøder for at gøre groft arbejde på søn- og helligdage, reguleret efter, om det sker før, under eller efter prædiken. Endnu stærkere bøder er der for på søn- og helligdage at drikke eller sælge brændevin eller øl.

Ved dødsfald skal alle mand følge og bære, eller bøde 12 sk. Når en fattig dør, skal man skiftes til 4 mand at grave, 4 at gøre kiste og om nødvendigt skaffe materiale til kisten.

II. Om aldermanden og byens betienter.

Hvervet som oldermænd skal gå på omgang fra nabo til nabo, og hans hjælper stolebroder skal udpeges derefter. Men den gamle skik med at bøde øl for at slippe skal være afskaffet. Hvis nogen alligevel giver øl, skal han bøde 1 rigsdaler til de fattige og den, der kommer til gildet, skal bøde 2 mark.

Alle gårdmænd og husmænd skal være oldermænd lydig, men han må ingen straffe, før han har hørt 4 eller 8 mænd. Han skal være ansvarlig for al forsømmelse og uagtsomhed. Når han befaler stolebroder at tude (i hornet) for alles porte, skal hver mand møde, f.eks. hvis kommer kvæg på kornmarken.

I kirken sad mænd i solsid

Hvis nogen forulemper oldermænd eller stolebroder eller lukker deres porte eller sætter sig til modværge, skal oldermændens bud dog adlydes, og de opsætsige skal bøde 6 mark første gang, 12 den anden gang, plus "en gang så meget" til husbonden.

Stolebroder skal være oldermændens stedfortræder under sygdom, og degnen eller en anden, som kan skrive, skal holde regnskab med de idømte bøder. Bøderne skal oldermænd med fire vidner lægge i byens sparebøsse, som han skal opbevare, medens præsten skal gemme nøglen dertil. To gange årligt skal bøsken åbnes med 4 vidner, og hvis noget mangler, skal oldermænd erstatte det.

Bøssens indhold må ikke anvendes til gilder, men til at købe salt, tjære o.a. for til lige deling mellem gårdmændene. Oldermænd skal med 4 mænd søge at forlige stridende parter. Hvis nogen ikke kan betale bøde, skal oldermænd med alle bymænd gå til hans bopæl og uddrive pant.

III. Om gierder og hegn.

Alle byens gårder skal være hegned til rette tid, om rugmarken til St. Jørgens dag og om bygmarken til Voldermisseaften. Oldermænden skal udnævne en mand til at tilse hegnene sommeren igennem, og hvis nogen fjerner noget fra andres hegn, skal de anmeldes for tyveri og betale 7 mark til byen.

Der følger en lang række regler mod forsømmelighed med husdyr og fjerkræs indtrængen i marker, skader på hegn osv., med fastsatte bøder for hver forseelse.

IV. Om græsbed.

14 regler for dyrenes græsning.

V. Udenbyes angaaende.

"Ingen maae giøre veie eller stie uden alle mands samtykke, hvor icke tilforn har verit eller bør verre vei eller stie". Og ingen må køre på anden mands grund.

I kornhøsten må ingen hente korn hjem efter solnedgang uden alles samtykke, ej heller må nogen uden "alle Mands minde" hverken skære græs eller tage græs hjem.

Ingen må grave lergrave eller bygge svinestier på anden mands grund uden samtykke, og grave må ikke være for nær på vejen.

Enhver, som påtræffer en byfælle eller en byfælles kvæg i nød, skal straks hjælpe den nødstedte eller tilkalde hjælp.

VI. Indenbyes angaaende.

Om forældres pligt til at holde deres børn til guds frygt, duelighed og flittighed og ikke lade dem gaae ørkesløse eller ledige, hvem de end er børn af. Forældrene skal lade deres store børn arbejde mod rimelig betaling, om det bliver dem tilbudt, for at undgå at de bliver ødelagt af tiggeri. Hvis børnene er modvillige, skal forældrene give dem ris i overværelse af degnen og to

Byting i landsbyen

mænd, og vil forældrene ikke det, skal degnen gøre det.

Oldermænden med samtlige bymænd skal på 4 bestemte dage hvert år efterse alle ildsteder, skorstene og bagerovne og føre opsyn med de nødvendige istandsættelser. Hvis en skorsten vælter eller bliver nedrevet, skal ejeren hjælpes med ler og arbejde af byfællerne, og hvis en mand bygger nyt stuehus, skal hver mand som tilsiges hjælpe med en travlanghalm og en dags arbejde.

Ved ildebrand skal alle mand med deres folk møde, og brænder hus eller gård, skal hver give ejeren 2 skæpper hartkorn, en tave langhalm og et godt bygningstræ og skal arbejde en dag på egen kost. I høsten skal man hjælpe de syge at få kornet i hus. Alle skal holde øje med de øvriges tjenestefolks opførsel.

Der er regler for, hvordan der skal forholdes med gæld. Der er streng bødestraf for at gå med tændt tobakspibe udendørs. Hvis en krøbling

bliver kørt til byen, skal den, der bringer ham, køre ham videre til næste landsby, hvis det er dag, og beholde ham natten over, hvis det er nat.

Ingen må huse hverken mand eller kvinde, som ikke har rigtigt pas eller skudsmål, heller ikke "tatterer, kieltring og deslige". Bliver nogen overfaldet, skal enhver komme til hjælp og om muligt tilkalde oldermanden for med hornet at sammenkalde alle mand "med øxer, forker eller andet gevær de har". Ved tyveri skal alle hjælpe med opklaringen.

Om kvæget i byens fold er der en række regler. Hunde, der bider, skal holdes bundne fra Fastelavn til Mortensdag, og svin, der bider får, gæs el.lign. skal holdes bag hegn. Ingen må holde gæs, uden de selv holder gase.

VII. Skoufhug angaaende.

Hvis nogen hugger skov på en andens tilmålte område eller tager fra sin nabos "gærdsel" (hegnsmateriale), falder der bøde, og alle skal værge om skoven og ikke forhugge den, ejheller tage grønne grene til gærder om foråret.

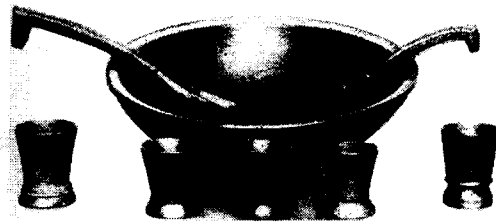
VIII. Om byens tyr og orne.

I hvert af byens to tyrelaug skal holdes en sort eller sortbroget tyr, som man efter tur skal føde en hel vinter. Byen skal betale for føden, og den, der har tyren, skal "nyde den tyreeng, som af alders tid dertil verit haver". Der skal på samme måde holdes en dygtig orne.

IX. Om grofve gierninger.

Der er 2 rigsdalers straf for at dræbe anden mands kvæg eller tage klokken af en ko eller skoene af en hest. Hvis en hustru eller tjenestepige malker anden mands køer, skal der bødes 8 mark, og det koster 7 mark og straf af herskabet at plukke frugt af anden mands træer.

Der er bøde for at pløje over skel eller rende, og for at plukke ærter eller korn af anden mands mark.

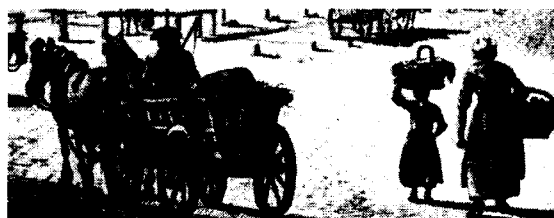
Ølbolle af træ fra 1772

X. Om gilder og giestebude.

Når en gårdmand eller husmand nedsætter sig i byen, skal han give to "gode forsvarlig tdr. øl" eller yde betaling derfor, som oldermanden kan udpante. Når nogen husbond eller hustru dør, skal den efterlevende give en tønde øl, medmindre de er fattige.

Man skal opføre sig ordentligt i gildehuset, og børn må ikke indlades dér. "Hvo med hug eller slag eller skioldsord nogen overfalder, bøde 1 sletdaller" etc. Ingen må fjerne øl fra gildehuset, og hvis nogen indbyder udenbys mænd til gæst, skal han tage deres våben fra dem.

Til slut nævnes, at hvis tiden medfører ændringer i byens forhold, skal vedtægten ændres med alles samtykke og bekræftes med alle hænder og segl. Vedtægten er dateret 5' Mikkelssdag den 29' september 1706.

NIELS' FØRSTE ÆGTESKAB

Omkring 1780 blev Niels gift med Johanne Niels Dotter, om hvem det vides, at hun ved konfirmationen i Holbæk 1760 var "Johanne: Niels Bentzens Enkes Datter". Da hun døde 20/5 1783, havde hun en broder Lars Nielsen, skomager "udi Sielland", og en søster Karen "i Ægteskab med en Glarmester i Nykiøbing i Ods Herred, navnlig Jens, hvoraf en Datter navnlig: Anne er til Huuse hos Enkemanden", og ikke flere arvinger.

Diverse dokumenter, fundet i skiftesagerne, viser følgende om Johanne:

10'oktober 1763 gav Hj. Hartmann i Holbæk "Johanne Pedersdatter" attest for at have været barnepige hos ham i et halvt år. Attesten fortsættes med præstens attest sålydende:

Ovenanmeldte Pige, hvis rette Nafn er Johanne Niels Datter, var til confirmation A° 1760 d. 1te Søndag efter Påske, og sidenhen til communion A° 1763 d. 4 Marti.

8' maj 1764 attesterede H.R. Lange for Johannes tjeneste som stuepige i et halvt år. Samme dato fik hun af præsten I. Grüner i Udesundbye (Frederikssund) et smukt skudsmål for sin gudsfrygtighed.

13'oktober 1766 gav Hans Christian Smith i København hende attest for at have tjent ham fra Påske 1766, og samme dato fik hun attest fra pastor N. Hvistendahl i København for at have kommuniceret i Frue Kirke sidste gang 4'maj, "og intet vides, der kan hindre hende fra andensteds at antages til Sacramentet". Denne attest er i de følgende år indtil 22'oktober 1779 fornyet trofast hvert halve år! Formodentlig har hun da i disse 13 år opholdt sig i hovedstaden og der truffet Niels.

For **Niels** findes et tilsvarende dokument, som begynder med en tilladelse for ham til at forlade Egeskov. Det viser lidt om, hvilke byrder der måtte bæres af landbefolkningen under Stavnssbåndet:

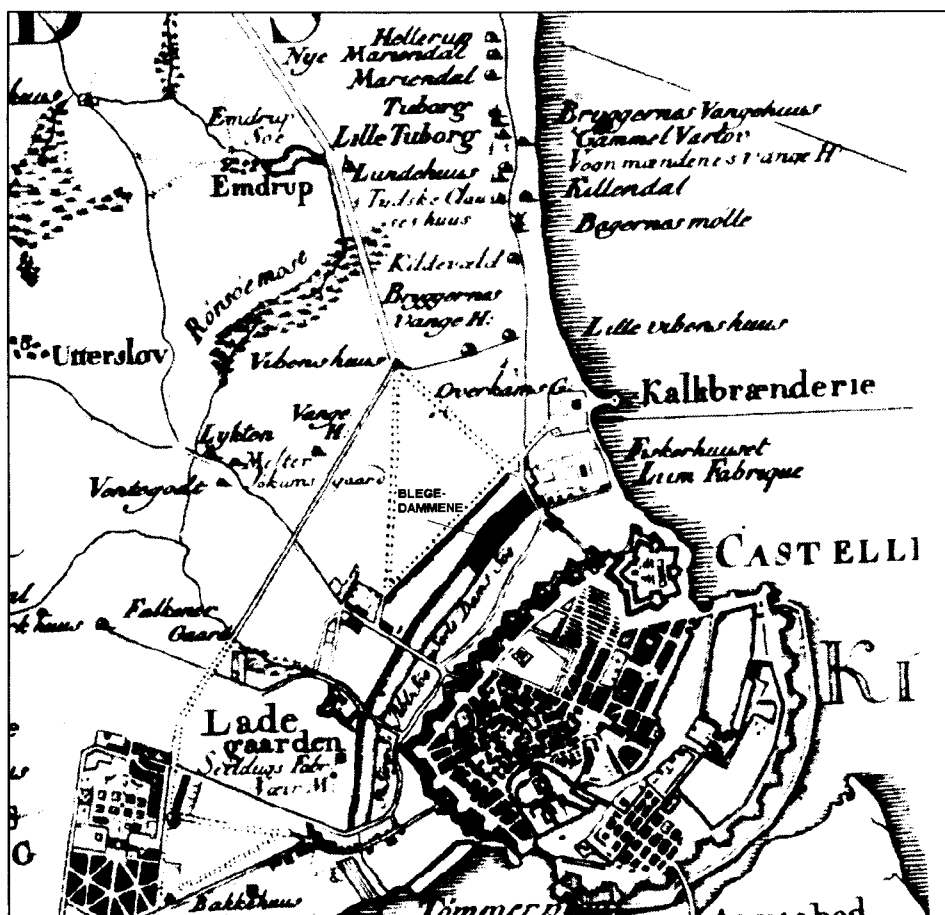
*Da Nærværende Niels Larsen Høygaard, barnføed paa Egeschous Gods udi Qverndrup bye, er tilladt udi nogle faa Aar at forsøge sig, og tiene udi Sælland eller Kiøbenhafn, dog at hand Mælder hver Halvaar hos Hvem hand tiener, saa og paa anfordring indfinder sig igjen til Godset, saa er ham denne følge Seddel saaledes Meddeelt.
Egeschousgrd d: 20de Juni 1766
Som fuldmægtig
S.....*

Seddelen fortsætter med præstens attest:

*Forommelte Niels Lauritzen var 1765 Dom: Qvasimod: her Confirmeret i den Christne Pagt siden har forholdt sig Christelig og brugt Christi hellige Nadver sidste Gang ved næstafvigte Michaelis.
Qverndrup d: 28de Juni 1766
testerer Hans Steenstrup*

Denne attest er ligesom Johannes fornyet hvert halvår, ialt 24 gange indtil december 1779, med varierende håndskrift, men uden underskrifter og stedsbetegnelser.

BLEGMAND OG SPÆKHØKER

København 1766 med Blegedammene markeret

Efter Svenskekrigene blev det i 1661 besluttet, at der ikke mere måtte bygges mellem Københavns volde og søerne, for at en fjende skulle kunne holdes på afstand. I dette område havde blegmændene hidtil holdt til; de stod for tøjets vask og blegning, og de fik nu tildelt et område nord for Sortedamssøen, som blev kaldt Blegedammene. Det er antydnet på kortet herover og vist på næste figur.

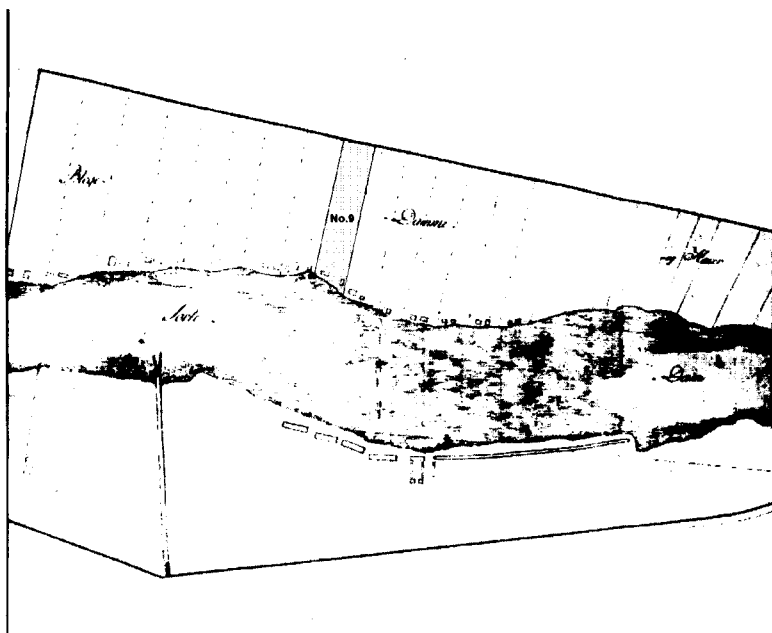
Arealet var opdelt i 24 stykker, nummereret fra vest mod øst, med nr.24 grænsende op til Trianglen. Stykkerne lå langs søbredden og var ca. 50 m brede og 150 m lange, og på disse marker udlagdes det vaskede tøj eller stoffer i

lange baner for at bleges under solens og duggens indvirkning.

I 1700-tallet blev der i dette område etableret andre virksomheder, som var afledte af arbejdet med stofferne, såsom tekstilfabrikation og kattuntrykkerier. Der, hvor Fredensgade løber idag, lå nr. 8 og 9, og det var netop på nr.9, at Niels fik arbejde som svend ved et "Vox-Blegerie". Det var en virksomhed, hvor det gule bivoks blev bleget for at anvendes til voksllys, voksdug, voksning af læder, fremstilling af vokspapir og diverse farmaceutiske produkter.

Johanne døde 20' maj 1783.

Da var Niels Larsen Høygaard svend ved "Sveistrup og Willards Vox-Blegerie N°9

Blegedammene langs Sortedamssøen

uden Stadens Nørre Port", og dér boede han. Hvordan han forenede det med at være Spækhøker vides ikke, men området var efterhånden blevet beboet af de mange, der tjente deres brød i de forskellige virksomheder, så kunder skal der nok have været. F.eks. havde et maskinspinderi nær Trianglen i 1784 800 ansatte! Boopgørelsen efter Johanne viser 53 effecter til samlet værdi af 121 Rd. 13 Sk., deriblandt 3 "blaastribede Bolster Dyner" til 15 Rd.

ANDET ÆGTESKAB

Niels blev gift igen ½ år senere. Under Vor Frues sogn blev han fredag d. 7. november 1783 viet "i Huuset" til **Cathrine Elisabeth Jens Datter**, ugift, "fra Eric Hiortholm i Dyrkiøb", hvor hun må have tjent. Hendes pigenavn var **Angelberg** iflg. Skifte-dokumenterne. Han var i vielsesregistret betegnet som Vertshusmand.

1784 fik parret en søn, som d. 10. september blev døbt i

Trinitatis kirke med navnet **Johan Henrich**. "Fr. Agentinde Søegaard bar barnet, og Mad^{me} Charlotte Brommer holdt Huen. Sr. Niels Sveistrup, Bedemand, Sr. Caspar Willads, forhen Graver ved Petri Kirke, og Sr. Andreas Skibsted, Brygger, vare Faddere". Den sidstnævnte er interessant, idet Andreas' mor var Johanne Angelberg (1719-72), som kan have været Cathrines faster! Det venter endnu på at blive klarlagt.

1785 fik de igen en søn, som d. 28. december blev døbt i Trinitatis kirke med navnet **Andreas**. Niels var da kaldt "Vertshuusholder, paa 9de Dam" (dvs. boede på 9. blegedam), og hustruen kaldtes nu Anne Cathrine Jensdatter. Niels havde åbenbart udvidet sin virksomhed til også at omfatte udsækning. "Mad^{me} Anne Sophie, Bedemand Møllers, bar til dåben, og Jfr. Cathrine Brommer holdt huen. Hr. Peder Nørregaard, vinhandler, Hr. Erich Hiortholm, Voxbleeger, Hr. Henrich Drachart, fuldmægtig, vare Faddere". Allerede 11. januar 1786 døde Andreas "af Trøske" (af tørst).

1787 fødtes det tredje barn, som d.9'januar blev døbt i Trinitatis med navnet **Johanne Marie**. "Md. Christine Magdalene Høyesterets Advocat Schibsteds bar barnet, og Jfr. Christense Søgaard holdt Huen. Hr. Andreas Schibsted, Brygger, Hr. Diederich Brummer, Kabinets-Coureur, og Hr. Erich Hjortholm, Rebslager, vare Faddere". (Advokat P.F. Schibsted var broder til Andreas).

Niels og Cathrine fik endnu 3 børn, hvis data foreløbig kendes fra Niels' skifte:

Erich Hansen Larsen Høygaard, f.ca. 1788,
Marie Margrethe Høygaard, f.ca. 1789,
Catharine Elisabeth Høygaard, f.ca. 1791.

KØB AF BRÆNDERVÆRK

Toldbodvej, Niels' ejendom til højre

9'maj 1787 forandrede Niels sit borgerskab som spækhøker og "blev indtegnet for Brændeviinsbrænder i

Lauget". Det er så heldigt, at der findes bilag til borgerskabsprotokollen nemlig følgende attest:

"Efter Forlangende, og i Følge de Kongelige Allernaadigste Laugs Articulers Indhold, have Vi besigtiget et værende Brændeviins Brænderværk, paa Toldboed-Veyen N^o70 Littra A: som er kjøbt af Niels Larsen Høygaard til egen Brug, og Befunden at samme er anlagt i Sidehuset og indrettet til Steenkull, ellers i alle maader tillige med behørig Brand Redskaber i god forsvaerlig Stand; Hvilket Vi herved Testerer: -

Kjøbenhavn den 12de Aprill 1787.
 Joh: C: Boye Junge G: E: Rosenberg"

Ved folketællingen 1'juli

1787 var familien flyttet til

*Toldbodvej Hous 12de Littra A.
 Brændevinsbrænderi. Skat*

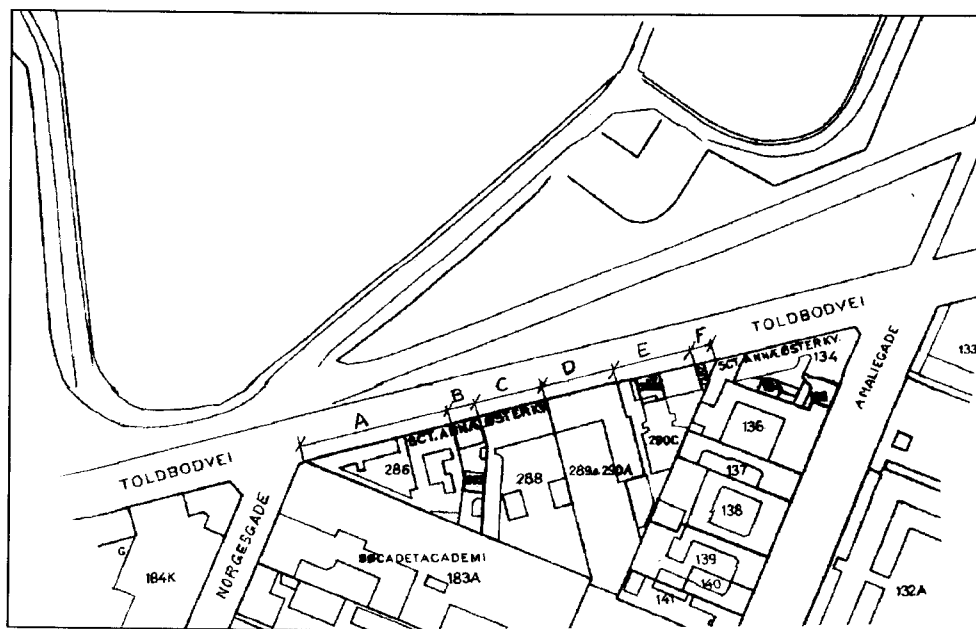
beboedes da af Niels Høygaard, Husbond, 42 år, i 2'ægteskab, brændevinsbrænder; Cathrine Angelberg, hans Kone, 33 år, i 1'ægteskab; Johann og Maria, hans børn, 3 og 1 år; 1 karl og 2 piger.

Niels havde her fundet en strategisk beliggenhed for sin

virksomhed: Til den ene side toldboden og havnekajen, og til den anden side Nyboder med dets hundreder af sømandsfamilier! På vejens modsatte side lå et kendt værtshus fra 1600-tallet kaldet "Brokken", den lave bygning til venstre i billedet på foregående side.

Dagliglivet i Brokkens Bod var præget af sømænd, og tonen var overordentlig jævn og bramfri. De mange berusede værtshusgæster var med til at bringe gaden i vanry. Maleri af C. Schirmer 1847. - Bymuseet.

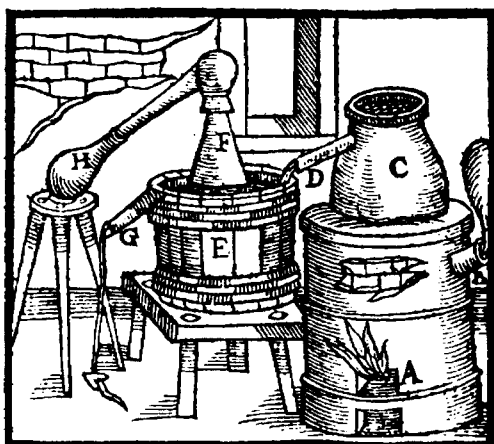

Brænderiet lå ved hj. af Bredgade (Norgesgade)

BRÆNDEVINEN

Digteren Johannes Ewald var som bekendt en stor elsker af brændevin og skrev den berømte gravskrift:

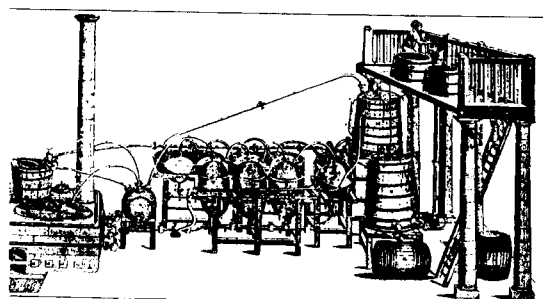
Her ligger løjtnant Stabel
i vejret med sin snabel,
som var ham mest aimabel
næst brændevin og Snabel.

Antikt såkaldt Marien-bad

Brændevin fremstillet ved destillation af vin kendtes i det 8' århundrede og anvendtes som lægemiddel. I det 16' århundrede anvendtes korn til at fremstille brændevin, der da blev udbredt som handelsvare. 1682 blev det foreslået at bruge kartofler til dens fremstilling, men ikke før 1750 blev den første fabrik hertil oprettet i Tyskland. I Høygaards København var korn således råmateriale.

Omkring år 1800 var der i Danmark ca. 2500 registrerede

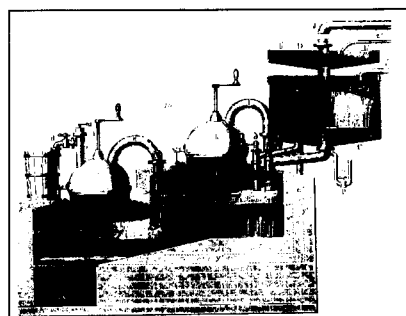
Fransk brændapparat fra 1800

brænderier. Fremstillingen skete på små og primitive anlæg, hvoraf der alene i København fandtes en mængde, da drikken var billig og meget udbredt.

I slutningen af 1700-tallet fremkom et par lærebøger i brændvinsbrænding, og i 1805 blev det kongelige brænderi i Sølvgade i København taget i brug. 1807 publicerede Professor og General-Krigs-Commissar J.H. Rawert, den senere Stadskonduktør, et tilbud om at projekttere og rådgive om indretning af brændvins-brænderier. Han kunde fremvise tegninger og modeller, hvoraf "man tydeligere kunne see Pandernes og Hattens rette dannelselse og Proportion, til hastigst og fordeelagtigst at overdrive Dampene, samt Ildstedets særlige Indretning til Brændebesparelse".

1822 udgav Christian Brøndum en anvisning på kartoffelbrænding, og langsomt fortrængtes så kornet af kartoflerne som råmateriale for brændevinen. Fremstillings-metoderne forbedredes gradvist, og derved reduceredes antallet af brænderier i landet til "kun" 800 i 1839. Idag er Aalborg jo enerådende.

Der var naturligvis en særlig brandfare forbundet med virksomheden, hvorfor byens bygningsmyndighed overvågede dens installation, og muligvis dens funktion. Høygaards attest herfor er allerede nævnt side 19.

Sidst i 1800-tallet

PANTSETNING

For at oprette sin virksomhed på Toldbodvej måtte Niels stifte lån. 30' juni 1787 pantsatte han ejendommen for 4800 Rd. mod 1' prioritet til "Stadens Brand Casse", hvor den var forsikret for 7400 Rd. Betingelserne var 4% årlig rente og 100 Rd. årligt afdrag.

2' juli 1787 tegnede han 2' prioritet i ejendommen for 2200 Rd. til "Velærværdige Hr. Arnoldus de Fine Olivarius, Bogholder udi den Kongelige Banque". Lånet var uopsigeligt fra kreditors side i 5 år, og der skulde betales 4% renter samt afdrag på 100 Rd. pr. år. til juni termin 1791 og 92.

Renter og afdrag blev betalt til terminerne indtil juni 1789, da Niels nedbragte

2' prioritet med 400 Rd. ved frasalg af et stykke af grunden.

22' juni 1789 solgte Niels en grund (matr.nr. 287 i 1806) til Ambiørn Andresen, og i juni 1791 solgte han endnu "endeel Grund" til møllebygger Hallander (matr.nr. 289) og et hus til Mad. Kragh (matr.nr. 291). Han nedbragte dermed gælden på 1' prioritet til 3400 Rd. og på 2' prioritet til 600 Rd. Hvad det har kostet ham og konen at nå så vidt på så kort tid vil fremgå af deres videre skæbne. Men at brændevinsbrænderne var kendte for at høre til de velstående borgere fremgår af, at han trods sin tidlige død efterlod en lille formue.

SYGDOM, DØD OG ARV

Catharina døde allerede 2'marts 1792, og 16'marts 1792 fik Niels bevilget uskiftet bo. De 5 børns skæbne var nu, da faderen var syg af tuberkulose, afhængig af gode venners hjælp. Men hvilke kvaler har Niels ikke udstået over sin hjælpeløshed mod sygdommen og tankerne på de smås fremtid. Det, oveni sorgen over hustruens død, må have fremskyndet hans egen, og den nåede ham allerede d. 22'maj 1792 af "Brystsyge". 26'maj blev han under St. Nikolai Kirke begravet på Søndre Kirkegaard.

Forseglingsprotokollen for Niels begyndte på dødsdagen og sluttede først 31'december. Under dette forløb blev bl.a. prioriteterne afviklet, ejendommen bortauktioneret for 6000 Rd. og løsøre for 800 Rd.

Slutresultatet blev, at ikke mindre end 1907 Rd. kunde deles mellem de 5 børn, således

at drengene fik hver 544 Rd. og pigerne hver 272 Rd. Sådan var arvereglerne dengang, at sønner fik dobbelt så meget som døtre.

I en overstreget slutbemærkning om børnene siges:

"Alle opholdende sig her i Staden undtagen Datteren Johanne Marie, der er hos Erich Hansen Hiortholm, Mester ved Willardsens Voxbleger

Fabrique uden for Stadens Nørre Port."

Den samlede arv blev så deponeret i "Stadens Over-Formynderie". Om børnenes skæbner er følgende oplyst:

Ved folketællingen 1'februar 1801 boede på Toldbodvej 70 litra A Niels' efterfølger, brændevinsbrænder Peter Henrichsen Stenstrup, 53 år, med hustru på 44 år, og Marie Margaretha Høygaard, 11 år, fattig barn, og en ugift tjenestepige.

Af Overformynderiets arkiv uddrages:

1704-1806:

Johan Henrick og Johanne Marie Høygaard, formynder
Hiortholm.

1806-1817:

Johanne Marie Højsgaard, udgaaet 7'august 1810

Separate dokumenter:

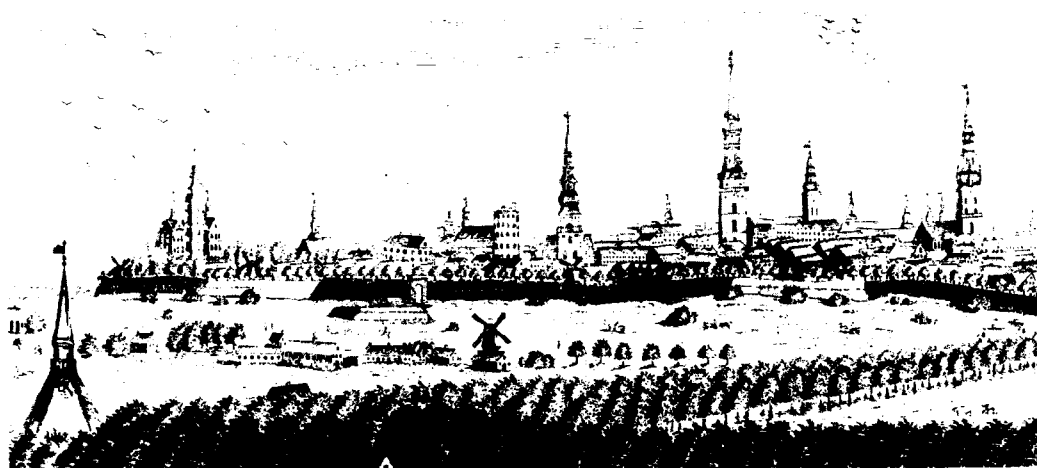
Marie Margrethe gift med Christian Christensen, Store
Søndervoldstrædet 206, 1'bagsal (1829).

Dåbsattest for Christian fra Fødselsstiftelsen, N° 540 i
1790, født 16/8 1790, døbt 20/8 og afhentet af
moderen (anonym).

Cathrine Elisabeth gift med Ludevig Herman (1812).

Vielsesattest for Marie 1/6-1817 i Zebaoths kirke.

En ansøgning for Johann Henrich og et Pro Memoria fra
Hof- og Stads Rets Skifte Commission 28/12-1792 om
indbetaling af 1900 Rd. med 19 flotte
underskrifter.

Øster- og Nørrevold, delt af Nørreport skråt oven for møllen. Østervold drejer uden om Rosenborg for at nå op til Kastelet. Her ses fra venstre Rosenborg, Reformert Kirke, Rundetårn, Petri Kirke, Frue Kirke, Helligands Kirke og Sankt Nikolaj Kirke. I forgrunden ses Frederiksberg Alle, der fører op til Frederiksberg Kirke. Udsnit af stik fra 1763 i Pontoppidans Danske Atlas. - Det kgl. Bibliotek.

København 1763 set fra Frederiksberg slot

EFTERSLÆGT

Under indsamlingen af materiale om Niels Højgaard og hans aner er der af og til fremkommet oplysninger, som har en vis berøring med denne historie, men som går lidt uden for emnet. Det ville imidlertid være synd ikke at medtage, hvad der "helt gratis" er noteret om Niels' efterslægt, uden at det dog er hensigten at søge alle efterkommerne.

Den ældste søn, **Johann Henrich**, er fulgt lidt videre på vej. Han blev snedkermester og gift som enkemand i Trinitatis kirke d.5'juni 1812 med den ugifte Anne Cathrine Knudsen, født ca. 1782. Ved folketæll. 1840 boede han Møntergade 49, sidehuset, stuen, med Ane Catrine Knudsen og børnene Jens Henrich, 27 år og snedkersvend, Johan Laurits, 21 år og Catrine Mariane, 25 år, alle ugifte, samt 2 lærlinge.

Jens Henrich blev snedkermester og gift med Ulrikke Thorngreen, f.ca. 1814, med hvem han fik børnene Camilla Wilhelmine, f. 9' oktober 1854 og døbt i Helligånds kirke, og Julius Henrik, f. 22'december 1856 og døbt i Helligånds 10'april 1857. Jens døde som Dannebrogsmænd ca. 14'december 1881.

Niels' ældste datter, **Johanne Marie**, blev gift 27'juli 1810 i Garnisons kirkes tyske menighed med den indvandrede instrumentmager Heinrich Brinckhoff, født i Tyskland ca. 1780. De levede i fattigdom og fik 5 børn, inden Johanne Marie døde af tyfus 21' juni 1827, da den yngste var 4 år gammel. Han hed Henrik Vilhelm Brinkopff, kom på Vajsenhuset, blev billedskærer og senere arkitekt, og hans levnedsløb er beskrevet i kapitlet **ARKITEKTEN**.

November 1996
Jørgen Kaarsberg

BILAG 1

Kiøbenhavns Raadstue Protocoll 1780

Mandagen den 17 April 1780. Niels Larsen Høygaard, fød i Fyen, vandt Borgerskab for Spekhøker. -

Udskriftens Rigtighed testerer

.. .. Lange

(I marginen:) Ao 1787 den 9 Maÿ forandrede Niels Larsen Høygaard sit Borgerskab, og blev indtegnet for Brændevinsbr: i Lauget. -

Kiøbenhavns Raadstue Protocoll 1787 N^o7241

Ober-Præsident

samt Borgmestere og Raad, udi den Kongelige Residence-Stad Kiøbenhavn, giøre Witterligt:

at Aar 1787 den 9^{de}Maÿ er for os her udi Raadstuen fremkommen Niels Larsen Høygaard, fød i Fyen, som den 17^{de}April 1780 vandt Borgerskab for Spekhøker, og da aflagde sin Eed om Huldskab, Lydighed og anden Pligt, som Hans Kongelige Majestet, vores Allernaadigste Kongelige Arve-Huus, denne Stads Magistrat og sine Med-Borgere var skyldig at beviiste, hvilket sit vundne Borgerskab han nu Forandrede, og for Brændeviinsbrænder i Lauget blev indtegnet, saa at han sin Næring og Biering(?) med lige Privilegier og Friheder som andre hans Med-Borgere, Brændeviinsbrændere her i Staden, kan søge og nyde. Ellers haver han sig udi alt at rette, efter de Brændeviinsbrænderne her i Staden den 27^{de}Octob^r Allernaadigst meddeelte Kongelige Laugs-Articler, og ikke nogen Næring eller Brug udi det Huus at foretage, hvis Ildstæder, Køken og øvrige Indretning ikke tilforn af vedkommende Brand-Officiantere efter Magistratens Foranstaltning, behørigen er besigtiget, og til saadan Brug beqcem befunden, uden nogen Faere eller Ildsvaade deraf at befrygte.

Dets til Bekræftelse under Stadens Segl og Raadstue-Skriverens Haand.
Datum Kiøbenhavns Raadstue ut supra. -

(Segl)

....Lange

BILAG 2

Kongelig bevilling til uskiftet bo af 16^{te}marts 1792 N° 2460

Vi Christian den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hetug udi Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken og Oldenborg; giøre alle vitterligt; At Vi, efter Niels Larsen Høygaard, Borger og Brændeviinsbrænder udi Vor Kongelige Residents Stad Kiøbenhavn, hans herom allerunderdanigst giorte Ansøgning og Begiæring, Allernaadigst have bevilget og tilladt, saa og herved bevilge og tillade, at han, foruden Rettens Middels Forsegling, Registrering og Vurdering efter Konen, med hans og hans ved Døden afgangne Hustrue Chatrine Elisabeth Angelbergs fælleds sammenavlede umyndige Børn, udi uskift Boe maae blive besiddende, saalænge han i eenlig Stand forbliver; Og, om bemeldte Niels Larsen Høygaard imidlertid skulle blive tilsinds at skifte og deele, maae han selv indbyrdes med Samfrænder handle og slutte en Skifte Forhandling om den Arv, som bemeldte hans Børn, efter fornævnte hans afgangne Hustrue, Børnenes Moder, kan tilkomme, som han med dennem til Børnenes Gavn best kunde foreenes, foruden Rettens Middels Overværelse, eller videre Registrering og Vurdering efter Konen; Dog have bemelte Samfrænder et skriftligt Instrument derover at forfatte, som billigt kan være, og de i Fremtiden, naar Børnene kommer til deres myndige Aar, at kunde forsvare; Og ville Vi herhos allernaadigst have befaleet dem, som dette Skifte i saa Maade forrette, at de i alle Maader holde sig den første Articul udi den om adskilligt Justitien vedkommende, den 31 Martii 1719 allernaadigst udgangne Forordning allerunderdanigst efterrettelig, hvilket og skal skee af den

Øvrighed og Rettens Betient, som det ellers kunde tilkomme, samme Skifte at forvalte, for saavidt bemelte Articul dem angaaer, som og derover intet udi denne Rettighed skal afgaae; Forbydende alle og enhver herimod eftersom forskrevet staaer, at hindre eller i nogen Maade Forfang at gjøre, under Vor Hyldest og Naade. Givet paa Vort Slot Christiansborg udi Vor Kongelige Residents Stad Kiøbenhavn den 16 Martii 1792

Under Vort Signet

(Segl)

Efter Hans Kongelige Mayestæts allernaadigste Befaling

....Brandt

Schow

Colbiørnsen

Levisen(?)

BILAG 3

(Skifteprotokol, side 82)

5/4840 efter Brbr. Niels Larsen Høygaard og hans ligesaa forhen afdøde Hustrue Catharina Elisabeth Angelberg, Deres fælleds Boe, begyndt den 22 Maÿ 1792 og sluttet den 31 December nestefter. Hvorefter Boets Tilstand anføres saaledes:

Dets **Indtægt** bestaaer udi:

1 De af Raadmand Schibsted, i Følge Hans fremlagde Regning af 8 ^{de} Decbr			
sidst, modtagne Penge, nemlig:			
a de ved Boets Forsegling den 22 Maÿ			
sidst forefundne og Ham tilsvarende 50Rd 3mk 5½sk			
b for de samme Tid til Pigen Maren			
Jensdatter udleverede 210 Potter			
Brændeviin	30	- 3	- 8 -
c de af Ham havde Lig-Casse-Penge	60	- "	- " -
	tilsammen		141Rd 4mk 1½sk
2 De ved Boets Registrering den 1 ^{ste} Junii			
sidst i Rettens Bevaring lagde Penge:			
a som da i Boet blev forefundne	12Rd	4mk	
b som Pigen Maren Jensdatter			
indleverede for de ved Forseglingens-			
Forretningen ommeldte til Kroemanden			
Jens Halling udleverede 40 Potter			
Brændeviin	6	- 1	- 8 -
og som hun havde modtaget af Mad ^{me}			
Krag for en Tønde Brændeviin, som			
den afdøde Mand i levende Live til			
hende havde udborget	20	- "	- " -
c som Erich Hansen Hiortholm ind-			
betalte for 19 Tørklæder Han angav			
at have faaet af den afdøde Mand	8	- 4	- 4 -
	gør		47 - 3 - 8 -
3 Kiøbe-Summen for Boets ved Auction den			
5 ^{te} Julii sidst bortsolgte Gaard	6002Rd		
med Rente deraf 4 procent pro A ^o			
fra 11 Septb. til 11 ^{te} Decembr.			
sidst	60	- "	- 2
og den i Auctions Conditionernes			
3 ^{die} Par bestemte Kiendelse i			
Steden for Leye af Kiøberen fra			
sidste Auction til Michaelis			
Flyttetid	60	- "	- "
	tilsammen		6122 - " - 2 -
4 Auctions Beløbet for Boets den 16 Julii d. A.			
bortsolgte Løsøre og Boehave			795 - 3 - 7 -
5 Vurderings-Beløbet for de i Følge Raadmand			
Schibsted fremlagde Sedler af 30 Junii sidst			
med paategnet Qvittering udtagne og Ham til			

Brug for Børnene leveret registrerede Gangklæder og Linnet	18 - 2 - " -
6 Den af Brvbr-Gaarden i Følge Boets Curator, Fuldmægtig Bondrops fremlagde Beregning over Boet, til sidste Michaeli Flyttetid, indkomne Leje m:v: ialt	68 - 4 -10 -
7 De ligeledes i Følge Bondrops nestmeldte Beregning af Boets Tilgodehavende, indkomne Penge:	
a for Erich Erichsens Revers af 26 April 1792	14Rd " - "
b af Mester G.F.Jenners Gield efter den forefundne Tilstaaelse	3 - " - 5
de øvrige 15 Rd bortfalder i Følge Erklæring derom til Protocollen den 31 Decbr.1792, som afgjorte.	
c Huus-TømmerSvend Søren Smiths indbetalte	7 - " - "
d den Boet tillagde og af Rodemesteren Brbr Hals indbetalte Godtgjørelse for National Soldaternes Indqvartering	" - 3 - 8
	tilsammen 24 - 3 -13 -
Summa Boets Indtægt	7218Rd " -13 ¹ / ₂

Besværingen og den anmeldte **Gield** derimod er følgende:

- 1 Vurderings, Auctions, ..onssations og de flere af Boets Curator Fuldmægtig Bondrop bestridede Omkostninger, Gaardens Afgifter, Tieneste-Folke-Løn og Kostpenge, Børnenes Underholdning til denne Tid, ¹/₂ Aars Brandforsikrings-Cassen betalte Renter til sidate 11 Junii m:v: tilligemed Hans eget Salarium, i alt efter Hans fremlagde Beregning over Boet 487Rd 3mk 6sk
Som udi de af Ham for Boet incasserede Penge er bleven Ham godtgjorte.
- 2 Stadens Brandforsikrings Casse haver fordret efter den afdøde Mands Pante-Obligation af 30 Junii 1787, læst i Retten den 9 Julii s.A., Capital til Rest 3400Rd " - "
samt ¹/₂ Aars Rente deraf til sidste 11 Decbr å 3³/₄ proCento pro A^o 63 - 4 - 8
tilsammen 3463 - 4 - 8
Som, imod den originale Pante-Obligations Extradition med paategnede Qvitteringer under 17 og 22 December sidst, ere blevne udbetalte.
- 3 Bogholder Arnoldus de Fine Olivarius haver ligesaa fordret efter den afdøde Mands Pante-Obligation til Ham af 2 Julii 1787, læst i Retten den 16 ejusdem, Capital til Rest 600Rd " - "
og det sidste Aars Rente deraf til 11 Decbr 1792 å 3³/₄ pCt 22 - 3 - "
tilsammen 622 - 3 - "
hvilke til Ham ere blevne udbetalte imod den originale Obligations Extradition med Hans derpaa tegnede Qvittering af 19 Decbr sidstafvigte.
- 4 Ammen Cicilia Maria Smith haver, ved Registrerings Forretningen i Boet, fordret 4 - "
Som imod hendes fremlagde Qvittering af 22 December sidst, ere blevne hende udbetalte.
- 5 Raadmand Schibsted tilkom, i Følge Hans fremlagde Regning af 8 Decbr sidst med Bielage, for Udlæg til den afdøde Mands Begravelse, Huusholdningen og Børnenes Klæder samt de Pigen Maren paa Hendes Tieneste-Løn forstrakte 3 Rd, m:v: i alt 125 - 5 - 3

Som ere blevne Ham godtgiorte udi de under 1 ^e Indtægts Post anførte 141Rd 4mk 1 ¹ / ₂ sk som Han, efter Hans Regning, dels ved Forseglings-Forretningen, havde modtaget og dels siden af Boets Penge oppebaaret.		
6 Fuldmægtig Bondrop havde fordret efter Bygnings Commissair Dajons og Brvbr. Jacob Hansens den 31 Decbr d:A: fremlagde Qvitteringer af 21 og 28 Dito for betalte resterende Vand-Afgifter af Boets solgte Gaard til sidste Michaeli Flyttetid Som udi de af Ham for Boet incasserede Penge, ere blevne Ham godtgiorte.		9 - " - "
7 Erich Hansen Hiortholm fordrer efter Vexel Obligation, datr: 11 Martii 1792, Capital og Renter deraf á 5 pro ^{ct} pro A ^o , fra Forfaldstiden 11 Junii til 31 Decbr nestefter	200Rd " - " 5 - 3 - 5 tilsammen	 205 - 3 - 5
Som imod vedbørilig Qvittering og den originale Obligations Extradition, udbetales.		
8 Studiosus Henrich Stub Dracherdt ligesaa efter Obligation af 16 Junii 1779 Capital med resterende Rente deraf á 4 pro ^{ct} pro A ^o fra 11 Decbr 1791 til 31 Decbr 1792	200Rd 8 - 2 - 10 ¹ / ₂ tilsammen	 208 - 2 - 10 ¹ / ₂
Som imod vedbørilig Qvittering og den originale Obligations Extradition, udbetales.		
9 Heiman Wallich fordrer efter Vexel Obligation datr 6 ^{de} May 1792 Capital med Rente deraf fra 6 Augusti 1792 til 31 Decbr nestefter á 5 pro ^{ct} pro A ^o gjør	100Rd 2 - " - 1 tilsammen	 102 - " - 1
som imod den originale Vexel Obligations Extradition med Hans paategnede Qvittering af 31 Decbr 1792 ere blevne Ham udbetalte.		
10 Brødrene Gersing fordrer ved Arentzon efter Regning af 31 Maji 1792 Som, imod vedbørilig Qvittering, udbetales.		4 - 4
11 Claus Pedersen ligesaa efter Regning Som, imod vedbørilig Qvittering, udbetales.		1 - 1 - "
12 Murer- og Gibser-Mester Ondrup, ligedan efter Regning af 6 Octobr 1792 Som, imod vedbørilig Qvittering, udbetales.		3 - 1 - "
13 Uhrmager Woltmar ligeledes efter Regning af 3 Novbr 1792 Som, imod vedbørilig Qvittering, udbetales.		5 - " - "
14 Raadmand Schibsted haver begiært sig udbetalt til de 3 ^{de} Børns Underholdning med Kost, Logie og Pleje for de første 4 Uger til førstkommende 28 Januari. Ugentlig for hver af Sønnerne 4 mk de og den mindste Datter 8 mk tilsammen Som, imod vedbørilig Qvittering derfor i Protocollden den 31 December d.A. til Ham ere blevne udbetalte.		10 - 1 - "
tilsammen Besværing og anmeldt Gield		5249Rd 2mk 5 ¹ / ₂

Naar nu samme fradrages Boets foranførte
Indtægts Beløb

7218 - " -13¹/₂

bliver Beholdningen

1968Rd 4mk 8sk

Hvorfra afgaaer dette Skiftes Omkostninger,

der saaledes anføres:

a Sifte-Forretterens Salarium	20Rd " - "
b Skifte-Skriver Salarium	6 - 4 - "
c Budene	2 - " - "
d Actens Beskrivelse paa 43 Ark	22 - " - "
e det stemplede Papiir dertil	10 - " - "
f Dens Indbinding	1 - " - "

tilsammen

61 - 4 - "

Igien til Arv

1907Rd " - 8sk

Som deles imellem de afdøde Ægtefolks 2de Sønner og 3de Døttre
efter Loven, saaledes at deraf tilfalder:

1 Sønnen Johan Henrich Høygaard , gammel 8 Aar
paa en Broderlod de ² / ₇ med	544Rd 5mk 4 ⁴ / ₇ sk
2 Sønnen Erich Hansen Larsen Høygaard , gammel
4 Aar, ligesaa en Broderlod eller ² / ₇	544 - 5 - 4 ⁴ / ₇
3 Datteren Johanne Marie Høygaard , gammel
6 Aar, en Søsterlod eller ¹ / ₇	272 - 2 - 10 ² / ₇
4 Datteren Marie Margarethe Høygaard , gammel
3 Aar, ligesaa en Søsterlod eller ¹ / ₇
foruden en liden Sølv S....-Skee,
som hun, efter Anmeldelse ved Boets
Registrering, har faaet i Fadder-
Gave af Fuldmægtig Ulstrup og som
beroer hos Brvbr. Steenstrup, hos
Hvem hun er til Opdragelse.	272 - 2 - 10 ² / ₇
5 Datteren Catharine Elisabeth Høygaard , nu
hen ved 1 Aar gammel, ligeledes en
Søsterlod eller ¹ / ₇	272 - 2 - 10 ² / ₇
(De følgende 6 linier er overstreget)
Alle opholdende sig her i Staden
undtagen Datteren Johanne Marie
Høygaard, der er hos Erich Hansen
Hiortholm, Mester ved Willardsens
Voxbleger Fabrique uden for
Stadens Nørre Port.	

Som udgjør foranførte Arve-Beholdning

1907Rd - " - 8sk

Hvoraf i Stadens Ober-Formynderie, allerede, i Følge
den fra Samme fremlagde Qvittering af 28 Decbr: sidst,
er bleven indbetalt

1900Rd

Resten bliver ligeledes, udi bemeldte Ober-
Formynderie, eller andet af Magistraten
angivende Sted, imod vedbørlig Qvittering at
aflevere med

7 - " - 8

tilsammen

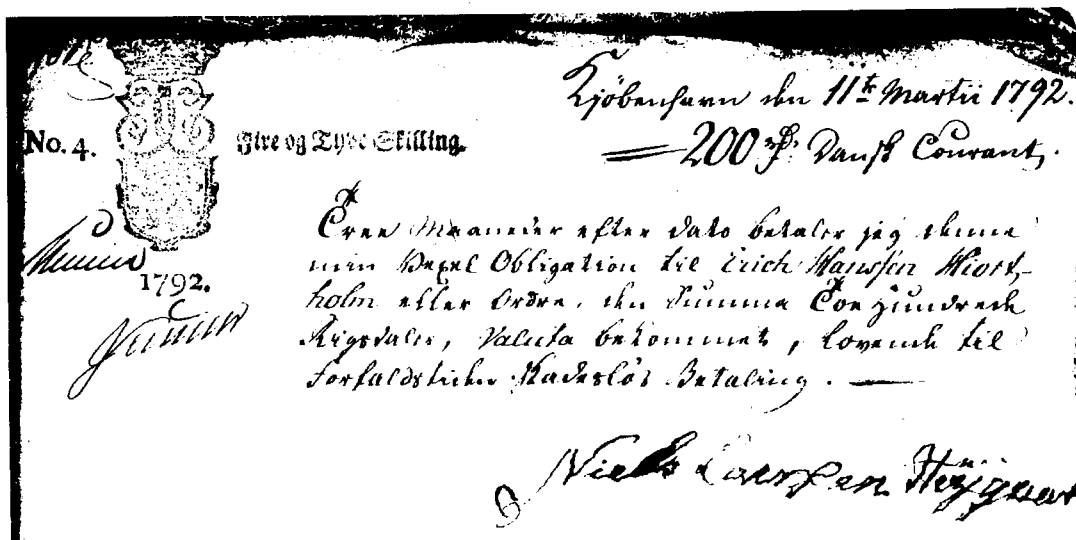
1907Rd " - 8sk

(Videre er ikke kopieret)

BILAG 4

Diverse bilag til skifteprot. af 31/12 1792

A)

Kiøbenhavn den 11te Martii 1792
= 200^{dr} Dansk Courant

Tre Maaneder efter dato betaler jeg denne min Vexel Obligation til Erich Hansen Hiortholm eller Ordre, den Summa Toe Hundrede Rigsdaler, Valuta bekommende, lovende til Forfaldstiden skadesløs Betaling.-
(sign.) Niels Larsen Høygaa

Foreviist Skifte Commissionen udi afgd: Brbr. Niels Larsen Høygaa's Stervboe og Copie leveret d. 6 Junii 1792.
(sign.) HSchifter

Denne Vexel Obligation, bliver, som af Skifte Commissionen udfriet, herved extraderet. Kiøbenhavn d. 18 Martii 1793.
(sign.) Erich Hansen Hiortholm

B)

Kiøbenhavn den 6 Maji 1792
DCourant 100^{dr}

Tre Maaneder fra dato betaler ieg underskrevne imod denne min Vexel Obligation til H^r Heiman Wallu, eller Ordre den Summa 100 Rd sieger Eet Hundrede Rixdaler DCourant Valuta Annamet og lover til forfalds tiiden prompte og skades løss betaling med paa løbende Renter 5 pro cent.
(sign.) N. L. Høygaa

Foreviist Skifte Commissionen udi afgd: Brbr: Niels Larsen Høygaa's Stervboe og Copie leveret d. 28 Junii 1792.
(sign.) HSchifter

Denne Obligations paalydende Capital 100 Rd, med resterende Renter fra 6te Aug: sidste til Datum 2de 1sk tilsammen Et Hundrede og Toe Rigsdaler 1 skilling haver Hof og Stads Rettens Skifte Commission paa Brændeviinsbrænder Niels Larsen Høygaa's Stervboes Vegne til mig betalt; hvorfor ieg herved qvitterer, og Obligationen til Stervboet extraderer. Kiøbenhavn den 31te Decemb^r 1792.-

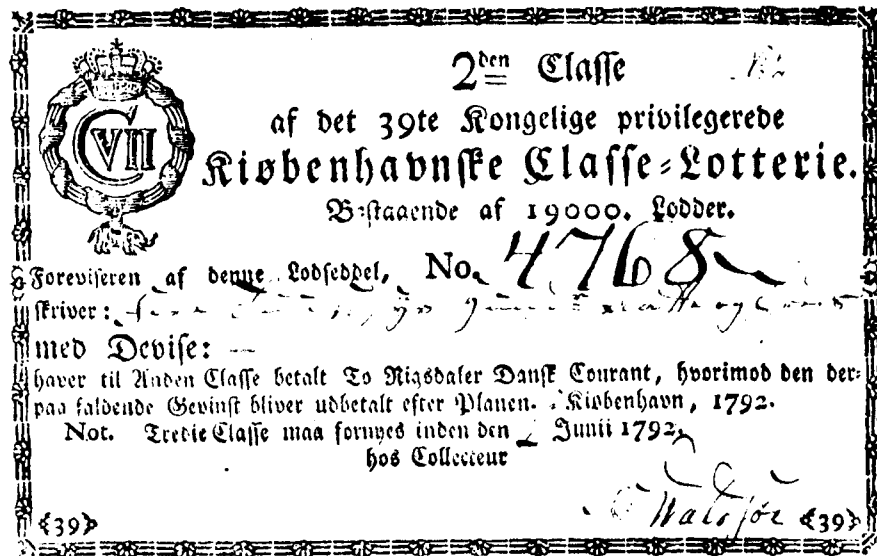
(sign.) Heiman Wallich

C)

Fra de afgangne Egtefolk, forrige Brændeviinsbrænder Niels Larsen Højsgaards og Hustrues felleds Stervboe, haver S:T: Skifte Commissionen ved Kiøbenhavns Hof og Stads Ret, indleveret her i Overformynderiet som Afdrag paa umyndiges Midler, den Summa 1900rd skriver Et Tusinde og Nie Hundrede Rigsdaler Dansk Courant, for hvilke herved qvitteres.-

Kiøbenhavns Overformynder Contoir den 28de Decemb 1792.-
(sign.) C. D. Lorentzen

D)

En Lodseddel No.4768 af 2'Classe af det Kongelige priviligerede Kiøbenhavnske Classe-Lotterie, betalt med 2Rd, med påtegning: Her paa er ingen Gevinst falden. Kiøbh: den 22de May 1792. M:Walsøe

Garnisons kirkes ligvogn fra 1773

E)

Specification

Paa De Udgifter Til Sal: Sⁿ Niels Larsen Højegaard Liigs Begravelse udi Ste Nicolay Kierkegaard Løverdag d: 26 may 1792.

Jorden

Graven at kaste

Liig Skanderen paa Kierkegaarden

6 Rd 4 sk

1 - " -

" - 4 -

Skoelen og Sangen	3	-	1	-
S: T: Hr. Abildgaard	3	-	"	-
Hr. Saxdorf	2	-	"	-
Hr. Rørbye	2	-	"	-
Klokkeren	1	-	2	-
Overgraveren	1	-	"	-
Undergraveren	"	-	4	-
Graver Karlen	"	-	2	-
Invitationsvognen	1	-	2	-
Kudskens Drikkepenge	"	-	1	-
Tiennere ved Invitationen	"	-	3	-
Beste Baÿs Liig Vogn	10	-	"	-
Liig Vogns Kudsken	"	-	4	-
3 Tiennere a 3 mk	1	-	3	-
6 Vogne til Lauget a 4 mk	4	-	"	-
7 Vogne til Sørge Parrene og Bedemanden a 4 mk	4	-	4	-
2 ^{de} Kioler, 2 ^{de} Vester, 2 ^{de} Kapper og 2 ^{de} Floer	1	-	4	-
Bedemands Salarium	4	-	"	-

Summa 50 Rd^r 2 mk

Højædle og Velbyrdige Hr. Raadmand Schibsted haver betalt ovenmeldte Halvtredsindstyve Rigsdaler og Toe Mark, hvorfor alle vedkommende underdanigst Takker og qvitterer.

Kiøbenhavn

E.J.Sandhus

BILAG 5

Kbh.s Hof- og Stadrets Realregistre (Stadsarkivet)

St. Annæ Øster Kv. 1759-1818
 Gl. matr.nr. 114, nyt (1756) 70.
 Huus og Veÿer Mølle ved Toldbodveÿen
 NB. Herfra er Huuset separeret til Hans Pedersen Rohde, vide Fol.325 under Nr.70 Litr.B, siden Litr.A.
 A° 1789 den 22'Junii er herfra bortskiødet 1 stk Grund til Ambiørn Andersen, som herefter findes anført Fol.364 under Nr.70 Litr.B.
 A° 1791 den 20'Junii do. do. Andreas Hallander Nr.70 Litr.D Fol.368.
 A° 1791 den 20'Junii do.do. Johanne Marie Kragh Nr.70 Litr.F Fol.369.
 A° 1792 den 18'Junii er efter A.Hallanders da i Retten leste Obligation og der.. foreviist Maalebrev af 11 Octob 1791 fra ovenmelte til Hallander bortsolgte Grund forbeholdet et Stk Grund fra det øvrige, som ellers er solgt til Fischer, og findes herefter anført under Nr.70 Litr.C Fol.370.
 A° 1812 (uinteressant her) Nr.70 Litr.E Fol.397.
 Desuden lang note fra 12/7 1802 vedr. Litr.E.

	Pantebogs Nr. og Fol.	
Tilskiødet 21/11 1746 Ole Jensen, Møller	10.241	= 2400 Rd udgiort
" 25/6 1765 Lars Leegard, Obervisiteur	12.146	= 2000 Rd do.
		etc.
Tilskiødt den 9 ^{de} Julii 1787 Niels Larsen Høigaard, Brændeviinsbrænder	14.241	= 4800 rd udslettet
Bemelte 9 ^{de} Julii 1787, blev tillige læst og protocolleret 1 Skiøde til forrige Eiøre heraf Lars Leegaard paa nogle Stk ^r Grunde af Amalienborg Plads, som hertil er henlagt.	242	= 2200 " "
Tilskiødet den 24 ^{de} December 1792 Jacob Hansen, Brænder	15.360	= 6000 rd

LAURITZ HØYGAARDS STAMTAVLE

Lauritz Jenssen Høygaard. Født ca. 1612. Begravet 26/1 1698 i Kværndrup.

Gift med (ukendt).

--Jeppe Høygaard. Født 1662. Døbt 6'S.e.Trin. 1662 i Kværndrup.
i Kverndrup.

--Jens Høygaard. Født 1664. Døbt 6'S.e.Trin. 1664 i Kværndrup.
Død 1700 i Trunderup. Begravet 36 år gl. 3/12 1700 i Kværndrup.

Gift 22'S.e.Trin. 1688 i Kværndrup med ..aren Hansdotter.

--Hans Høygaard. Født 1689 i Trunderup. Døbt 16'S.e.Trin.
1689 i Kværndrup. Død 1753 i Trunderup. Begravet 26/3
1753 i Kværndrup.

--(dødfødt søn) Høygaard. Født 19/12 1690.

--Jeppe Høygaard. Født primo 1692 i Trunderup.

--Margrete Høygaard. Født 1694 i Trunderup. Døbt 28/2 1694
i Kværndrup.

--Niels Høygaard. Født 1696 i Trunderup. Døbt Dom.
Misericordia 1696 i Kværndrup.

--Lars Høygaard. Fæster. Født 1698 i Høygaard. Døbt 15/6
1698 i Kværndrup. Begravet 8/7 1757 i Kværndrup.

Gift med Anna Andersdatter.

--Jens Laursen Høygaard. Hus- og Træskomand. Født ca.
1726.

Gift med Karen Jensdatter. Født ca. 1731 - 1735.

--Lauritz Høygaard. Født 1769. Døbt 16/4 1769 i
Kværndrup.

--David Jensen Høygaard. Født 1771 i Kværndrup.
Skræder. Døbt 8/12 1771 i Kværndrup.

--Dorthe Jensen Høygaard. Født 1776 i Kværndrup.
Døbt 27/4 1776 i Kverndrup. Vanfør.

--Johann Jensen Høygaard. Født 1780 i Kværndrup.
Døbt 18'S.e.Trin. 1780 i Kværndrup.

--Johan Laursen Høygaard. Født ca. 1734.

↓ ↓

↓ ↓

--Niels Larsen Høygaard. Værtshusmand og
Brændevinsbrænder. Født ca. 1746 i Kværndrup. Død af
brystsyge 46 år gl. 21/5 1792 i Kbh. Begravet 46 år
gl. 26/5 1792 i Søndre Kirkegård, Kbh.

Gift 1:o med Johanne Niels Dotter. Død 20/5 1783 Kbh.

Gift 2:o i Huset 7/11 1783 i Kbh. med Cathrine
| Elisabeth Jensdatter Angelberg. Født ca. 1754-1756.
| Død i barselseng 2/3 1792. Begravet Sdr. Kirkegård.

--Johan Henrich Høygaard. Snedkermester. Døbt 10/9
| 1784 i Kbh.

Gift (Hans 2'ægteskab) 5/6 1812 i Kbh. med Anne
| Cathrine Knudsen. Født ca. 1782.

--Jens Henrik Vilhelm Høygaard. Snedkermester,
| DM. Født ca. 1813. Død 14/12 1881 i Kbh.

Gift med Ulrikke Thorngreen. Født ca. 1814.

--Catrine Mariane Høygaard. Født ca. 1815.

--Johan Laurits Høygaard. Snedkermester. Født
| ca. 1819.

--Andreas Høygaard. Døbt 28/12 1785 i Kbh. Død "af
| Trøske" (tørst) 11/1 1786 i Kbh. Begravet på
| Ass. Kgd.

--Johanne Marie Høygaard. Døbt 9/1 1787 i Kbh. Død
| af tyfus 21/6 1827 i Fred.Hosp.Kbh.

Gift 27/7 1810 i København med Heinrich Brinkopff.
| Instrumentmager. Født ca. 1780 i Tyskland. Død
| ca. 1832 "på landet".

--Henriette Wilhelmine Brinchhoff. Født 2/6
| 1811 i Kbh.

Gift 21/5 1843 i Frederiksberg med Christian
| Madsen. Tjener. Født ../9 1810 i Nykøbing S.

--Henrich Wilhelm Brinkopff. Arkitekt. Født
| 30/6 1823 i Kbh. Død af alderdomssvaghed
| 15/5 1900 i Kbh. Begravet 21/5 1900 på
| Garnisons kgd.

Gift 1'gang 23/10 1847 i Frederiksberg med
| Frederikke Marie Christine Meyer. Født 14/5
| 1828 i Springgaden 4, Kbh. Død af kræft 21/10
| 1864 i Kbh. Begravet 29/10 1864 i Kbh.

↓ ↓ ↓

↓ ↓ ↓

Gift 2'gang 7/7 1866 i Frederiksberg med
Juliane Friderica Esslinger. Født 5/10 1826 i
København. Død 23/6 1914 i Birkerød.

--Caroline Georgine Brinkopff. Født 5/2 1817 i
Kbh. Død som enke 22/2 1900 i Kh.
(Var måske en datter).

--Erich Hansen Larsen Høygaard. Født ca. 1788 i
Kbh.

--Marie Margaretha Høygaard. Født ca. 1789 i Kh.

Gift 1/6 1817 i Zebaoths Kirke, Kh med Christian
Christensen. Født 16/8 1790 i Fødselsst. Kh.

--Catharina Elisabeth Høygaard. Født ca. 1791 i
Kbh.

Gift ca. 1811 med Ludvig Hermann. Kammager.

--Anne Høygaard. Født 1699 i Høygaard i Trunderup. Døbt
Allehelgensdag 1699 i Kværndrup.

Slægtskrønikens kapitler

Direkte aner:

Afsluttet

1 - Herredsfogden	Anders Hansen Korsebjerg	ca.1600-1665	
2 - Langelænderne	*Bondeslægter	1600-1850	03.92
3 - Pellerne på Langeland	*Pelle-slægten	1606-1995	95
4 - Præsten	Hans Andersen Korsebjerg	1628-1697	05.01
5 - Themand og Vintapper	*Andreas Hansen Kaarsberg	1681-1756	12.98
6 - Kobbersmedene	*Bodecker-klanen	1700-1850	12.94
7 - Købmand og Vinhandler	Peter Andreas Kaarsberg	1719-1774	
8 - Selvejrbonden	*Hans Rasmussen	1740-1816	08.93
9 - Papirmagerne	*Widerström-slægten	ca.1740-1840	12.96
10 - Brændevinsbrænderen	*Niels Larsen Høygaard	1746-1792	11.96
11 - Klædehandleren	Hans Kaarsberg	1757-1826	
12 - Garveren	*Johan David Bodecker	1767-18.?	01.97
13 - Konditoren	*Louis Comestabile	1770-18.?	02.90
14 - Degnen	*Peter Magnus Hammer	1776-1822	01.94
15 - Sæbesyderen	Jacob Friederich Eszlinger	1783-1841	
16 - Den enlige moder	*Lovise Marie Hammer	1816-1894	10.94
17 - Hattemageren	+Adam Frantz Bodecker	1818-1884	
18 - Arkitekten	*Henrik Vilhelm Brinkopff	1823-1900	10.91
19 - Stationsforstanderen	Broder Wigelsen Kaarsberg	1824-1902	
20 - Sagføreren	Richard Wigelsen Kaarsberg	1889-1935	

Sidelinier:

21 - Den ærlige slave	Anton Henrik Comestabile	1792-1853
22 - Filosoffen	Hans Brøchner	1820-1875
23 - Etatsraadinden	Magdalene L.M. Kjellerup	1826-1912

* Afsluttet
+ Påbegyndt

Tavler

Slægten Kaarsberg fra Korsebjerg i Ubberud sogn	12.99
Anetavle for Jørgen Kaarsberg	01.01

Eunices slægt

Os Colonizadores - Ascendência de Joaquim Egydio de Cerqueira César	10.97
As raízes dos Cerqueira César - Descendência do mesmo	06.98
As raízes dos Pereira de Castro	11.97

Maj 2001

